

Ervaringen van de 'Proeftuinen, wonen met autisme'

Onderwerp; Opbouw sociaal netwerk en invulling van vrije tijd.

Algemeen beeld

De autonomie van mensen die in een woonproject wonen, blijkt in de praktijk groter te zijn als zij beschikken over een goed sociaal netwerk.

De meeste mensen hebben hulp nodig bij het zelfstandig wonen. De professionele begeleiding voorziet voor een belangrijk deel in die ondersteuning, maar een goed sociaal netwerk speelt hier ook een belangrijke rol in. Mensen uit het sociaal netwerk kunnen hulp bieden bij eenvoudige zaken, samen activiteiten doen en ook gesprekspartner zijn als het gaat over persoonlijke zaken.

Uit onderzoek blijkt dat zelfstandig wonen en het hebben van werk, dagbesteding en vrijetijdsbesteding niet vanzelf bijdragen aan meer sociale contacten.

Als het woonprofiel van toekomstige bewoners van woonprojecten wordt opgesteld, is het belangrijk om daarbij het bestaande sociale netwerk in beeld te brengen, evenals hobby's, interesses etc.

Het onderhoud en uitbreiden van het sociale netwerk en ondersteuning bij de vrijetijdsbesteding dient onderdeel te zijn van het individuele zorgplan van de bewoner. Het is niet vanzelfsprekend dat medebewoners een rol spelen in het sociale netwerk van een persoon. In sommige wooninitiatieven wordt er vanaf het begin, dus al voor dat men samen woont, actief gestuurd op kennismaking met elkaar door gezamenlijke activiteiten te ondernemen. Daar is de opvatting; als je niets gemeenschappelijks wilt, dan kun je ook zelf een flatje huren. De consequentie van het organiseren van gezamenlijke activiteiten is, dat je als stichting soms begeleiding moet inkopen.

De opvatting van een ander project is; je hebt logistiek een aantal bewoners nodig om goede zorg in te kunnen kopen. Dat wil niet zeggen dat de bewoners ook verplicht contacten met elkaar moeten aangaan. Als iemand het liefst geen contacten met andere bewoners wil, is dat zijn goed recht.

In het algemeen wordt gesteld; respecteer de keuze van individuele bewoners, iedereen moet kunnen wonen zoals hij/zij zelf het liefste wil.

Het is belangrijk om in de visie van de stichting iets op te nemen over het hebben of vormen van een sociaal netwerk. De rol die het sociaal netwerk wel of niet speelt in het dagelijks leven van mensen bepaalt mede het zelfstandig kunnen wonen in het project en ook de hoeveelheid begeleiding, die nodig is. Bekijk ook of de wens van het inzetten van het sociaal netwerk binnen het woonproject de wens is van de ouders of een wens is van de bewoners zelf. Gebruik de gemeenschappelijke ruimte. De ervaring leert dat bewoners vaak het liefst in hun eigen appartement zijn en daar meestal geen medebewoners willen ontmoeten. Als ze wel medebewoners willen ontmoeten, doen ze dat meestal in de gemeenschappelijke ruimte. De begeleiders kunnen een activerende rol hebben in de ontmoeting van bewoners in de gemeenschappelijke ruimte.

Tips vanuit de projecten:

- *Maak een sociaal netwerkkaart van iedere bewoner. De eigen stem van de bewoner is hierin erg belangrijk. Ouders hebben niet altijd een goed beeld van wie er echt belangrijk zijn in het sociale netwerk van de bewoner. Voorbeeld: een bewoner noemde de visboer waar hij wekelijks kwam als een van zijn belangrijke contacten;*
- *In het eerste jaar werd in één project de gemeenschappelijke ruimte als trainingsruimte gebruikt om te leren koken, huishoudelijke taken uit te voeren, etc.;*
- *De gemeenschappelijke ruimte moet al voor de bewoners de woningen betrekken, klaar zijn. Zo moeten ook alle faciliteiten, zoals internet, telefoon etc. vanaf het begin aanwezig zijn;*
- *De gemeenschappelijke ruimte moet iets aantrekkelijks hebben om het gebruik ervan te stimuleren, bijvoorbeeld een uitgebreid pakket met televisiezenders;*
- *Het is belangrijk om met de bewoners en de ouders afspraken te maken over het gebruik van de gemeenschappelijke ruimte en de bijdragen daarvoor. Dit om te voorkomen dat iemand zegt; 'Ik wil niet betalen voor de gemeenschappelijke ruimte, want ik maak er toch geen gebruik van'. De afspraken moeten van te voren in het huisreglement of overeenkomsten zijn vastgelegd;*
- *De samenleving komt niet naar je toe, je moet zelf blijven investeren in de opbouw van een sociaal netwerk;*
- *Betrek vanaf het begin de buurt bij het wooninitiatief;*
- *Onderzoek welke mogelijkheden verenigingen hebben om bewoners te ondersteunen als ze lid worden, bijvoorbeeld sportclubs;*
- *Als je contact zoekt met buurtbewoners of een club of vereniging, geef dan informatie over het woonproject en eventueel de bewoners;*
- *Ouders van een woonproject hebben soms zelf al allerlei contacten en een netwerk in het dorp of de buurt. Maak hier gebruik van.*